

EKSPLOATACIJA VOZILA je izraz za iskorištenje vozila (voznog parka) u odnosu na njihov tehnički (instalirani kapacitet) propisan tehničkim priručnikom za održavanje. Eksploatacija se može pratiti sa obimom prevoza kao osnovnim mjerilom za praćenje stepena korištenja kapaciteta.

Maksimalni obim transportnih usluga, zadati nivo proizvodnosti voznog parka, minimum cijene koštanja jedinice proizvodnje, najveća akumulacija itd.

Stohastičko i intuitivno planiranje i upravljanje u autotransportu

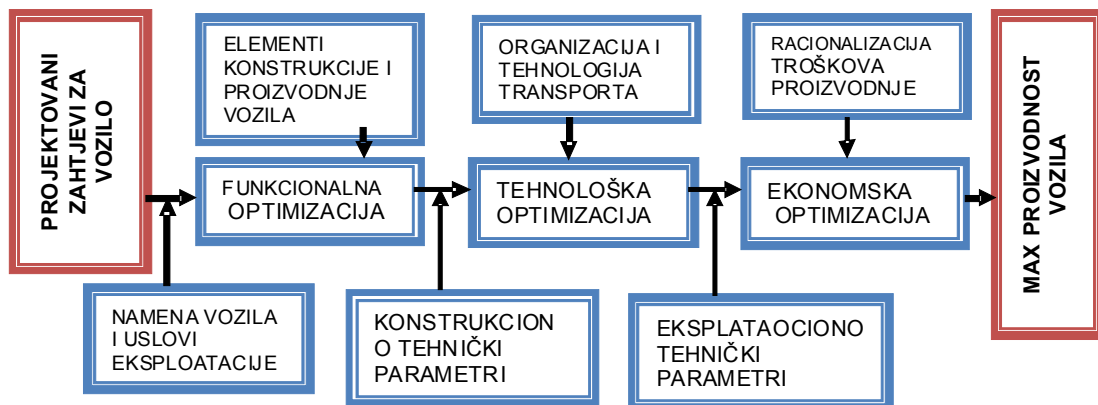
Efikasno i efektivno upravljanje transportnim procesom

Kompleksni izmeritelji procesi rada: vremensko iskorištenje voznog parka, elementi pređenog puta vozila, pokazatelji iskorištenja kapaciteta vozila, proizvodnost vozila, jedinični troškovi transporta,

Najjednostavniji su jednoparametarski modeli, gdje figuriše jedan eksploataciono tehnički parametar, ŠTO NEZADOVOLJAVA PRAKSU

Proizvodnost automobila – moć vozila za obavljanje procesa rada u jednom vremenskom razdoblju, pri zadatim uslovima eksploatacije (vremenski uslovi, uslovi puta, itd)

Proizvodnost vozila se analizira u funkciji izmjene pojedinih eksploataciono tehničkih parametara, (jedan faktor, dva faktora i rijetko tri i više)

Kriterijumi i pokazatelji inteziteta eksploatacije vozila i efektivnosti transportnog procesa:

- **PROIZVODNI:** prosječna nosivost (statička i dinamička), kapacitet voznog parka, obim prevoza, transportni rad, pređeni put sa teretom, proizvodnost transportnog sredstva, proizvodni učinak po jednom radniku
- **INTEZITET EKSPLOATACIJE:** autodani rada vozila, autočasovi rada i vožnje, srednji dnevni i godišnji pređeni put vozila, obim prevoza i transportni rad vozila,
- **EFIKASNOST EKSPLOATACIJE VOZILA:** vremensko iskorištenje vozila, iskorištenje pređenog pute i korisne nosivosti, srednja saobraćajna brzina, vrijeme utovara i istovara tereta po vozilu ili toni,
- **ERLEMENTI ORGANIZACIJE I TEHNOLOGIJE TRANSPORTA:** vrsta prevoznog puta, sistem rada vozača i vozila, , prevozna i eksploataciona brzina, sinhronizacija rada

vozila i utovarno istovarne stanice, eksploatacione karakteristike vozila, stepen tehničke ispravnosti i zaposlenosti vozila,

- **TEHNIČKOTEHNOLOŠKE I EKONOMSKE KARAKTERISTIKE PREDMETA I SREDSTAVA RADA** : eksploataciona svojstva vozila, standardizacija vozila i tovarnih jedinica tereta, troškovi goriva po jedinici pređenog puta, ili transportnog rada, troškovi održavanja i opravke vozila na jedinicu pređenog puta,
- **EKONOMSKA EFEKTIVNOST TRANSPORTA**: cijena koštanja jedinice proizvodnje, akumulacija (dobit), ekonomičnost, rentabilnost, i drugi pokazatelji efikasnosti korištenja vozila, tehničkih sredstava i radne snage.

Na proizvodnost rada u automobilskom transportu utiče veliki broj faktora. Oni se mogu razvrstati u nekoliko osnovnih grupa:

1. PROIZVODNO-TEHNIČKI FAKTORI:
2. PUTNI USLOVI I USLOVI SAOBRAĆAJA:
3. ORGANIZACIONI FAKTORI
4. ORGANIZACIJA I TEHNOLOGIJA TRANSPORTA:
5. EKSPLOATACIJA TEHNIČKIH SREDSTAVA: kapacitet vozila, režim rada vozila (dnevni, nedeljni, godišnji), iskorištenje nosivosti i pređenog puta vozila, vrsta i dužina prevoznog puta vozila, efikasnost izvršenja operacije utovara-istovara, saobraćajna-prevozna i eksploataciona brzina, standardizacija i specijalizacija vozila i mehanizacije za utovar i istovar tereta iz vozila, usklađenost režima eksploatacije i održavanja vozila.
6. TEHNIČKO ODRŽAVANJE VOZILA: režim tehničkog održavanja i opravke vozila, kvalitet radova tehničkog opsluživanja i opravke vozila, obim radova tehničkog održavanja na jedinicu pređenog puta vozila, kapacitet i tehnička opremljenost servisn-remontnihobjekata, efikasnost snabdijevanja rezervnim dijelovima i materijalima, proizvodno-tehnička saradnja autotransportnih preduzeća, ergosfera vozačkog radnog mjesta.
7. PRIRODNO-KLIMATSKI USLOVI:
8. DRUŠTVENO.EKONOMSKI FAKTORI.

EKSPLOATACIONO-TEHNIČKI PARAMETRI KAO FAKTORI PROIZVODNOSTI VOZILA

1. Korisna nosivost teretnog automobila (q_s) statička (kada je hezterogen vozni park) i dinamička (q_Q) kada nije heterogen
2. Koeficijent iskorištenja korisne nosivosti (γ, ε)
3. Koeficijent iskorištenja pređenog puta (β)
4. Srednja saobraćajna brzina (V_s),
5. srednja dužina vožnje pod teretom (K_{st})
6. vrijeme utovara i istovara vozila po jednoj vožnji sa teretom (t_{ui})